

Vágyunk már az ölelésre

9 Több lelkiere és energiára van szükség, amihez kell valamilyen forrás. Nekem itt van a népzene – mondja Sebestyén Márta Kossuth-díjas népdalénekes.

Farkasnyomon a Zemplénben

10 Füzér környékén egy ideje farkasfalkák sompolyognak, dézsmálják a haszonállatokat. A lakosságnak állítólag nincs oka aggodalomra az ordások miatt...

Változom a változással

12 A magyarság igazi ereje nem a kakaskodásban és a hangoskodó szajtépésben rejlik, hanem a bölcs találmányokban – véli Laár András.

Előfizetőknek: 4x20% SPAR-KEDVEZMÉNY

www.szabadfold.hu · e-mail: info@szabadfold.hu

SZABAD FÖLD

76. évfolyam,
49. szám
2020. december 4.
Ára: 350 forint
Éves előfizetőknek: 286 Ft
1,91 EUR, 180 DIN, 7 RON

A magyar vidék lapja **Műsorújság melléklettel**

Ablakba a cipőkkel!

Maszkban jár a Mikulás is. Írásunk a 25. oldalon

Vízen, levegőben és a föld alatt

16 Anno több tízezer tettek névjavaslatot az idén 50 éves Zugligeti Libegőre. Az ötletek között olyan neveket találni, mint az Úrbusz, a Hegyi-kopter, a János-hegyi Zümmögő vagy a Huza-vona. A pályázat nyertese a Lebegő lett – ebből született meg a végleges változat.

Szamorájok szellemében

26 Aki szeretne páncélba bújni, számoljon azzal, hogy a korhű öltözék 25 kilót nyom, és zártsága miatt a viselőjét már tíz perc után alaposan megizzasztja. Szamorájpáncélzatot birtokolni életérzés, mintha az ősi harcművészek szellemével élnék együtt.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Aki fél, de marad

„Minden eddigi társadalom története osztályharcok története” – állította sommásan *Karl Marx* és *Friedrich Engels* az 1848-ban megjelentett Kommunista kiáltványban. Hogy ez mekkora tévedés, azt azoknak a hősöknek a története példázza a legtöbbször, akiknek az életét éppen a marxista ideológia gyakorlati megvalósításán ügyködők törték derékba: az üldözöttek, a megkínzottak, a legyilkoltak, a kommunizmus áldozatai. És persze azok is, akiket a vészorkoszorú idején irtotak ki válogatás nélkül a náciak a származásuk miatt, vagy csupán azért, mert ellenálltak az erőszaknak. Mindegy volt tehát, ki milyen „osztályba” tartozik, a legbátrabbakat mindkét szélsőséges ideológia nevében ugyanúgy üldözték. Az ő történetük, az úgynevezett történelem alatti történelem talán az igazi történelem.

„Aki robbantott 1944-ben, az robbantani fog 1945-ben is” – vágta például a kommunista államvédelem vallatója két hatalmas pofon kíséretében a Nemzeti Parasztpárt ifjúságpolitikus, *Benkő Zoltán* fejébe, amikor az kikérte magának, hogy lefaszírtazzák. Pedig *Benkő* joggal utasította vissza a vádaskodást, hiszen 1944-ben ellenállóként részt vett a Gömbös-szobor felrobbantásában. A kommunistáknak azonban ez sem számított, elég volt, hogy valaki nem az ő politikai kártyáikkal játszik. *Benkőt* is a recski ÁVH-s

kényszermunkatáborba szállították, ahol a rabok közül ő töltötte a legtöbb időt – mintegy száztizennyolc órát – gúzsba kötve.

Az ilyen, elfeledett hősök közé tartozik *Bakajsa József* községi bíró is a kárpátaljai Gálocsra. Az egykori előljáró különleges módon mentette meg a szülőfalujának férfilkosságát a sztálini légerektől, amiért életre szóló árat fizetett. Amikor 1944 őszétől Gálocson is megjelentek a szovjet katonák és a helyi milícia tagjai, nagy előszeretettel keresték fel *Bakajsa* házát, ahonnan nemcsak az éléskamra készleteit és a jószágokat vihették el, de szót is érthettek a házigazdával, aki tudott oroszul. „Egy-egy fél borjút vagy fél disznót odaadott nekik apám, meg pálinkát, hogy csak menjenek. Vagy leitatta őket, és akkor nagy keservesen kihúztuk mindet az autóra, felülítettük, a sofőr begyújtott, és el-

mentek. Így úsztuk meg mindig” – emlékezett vissza a helyi bíró fia, *Bakajsa Árpád*.

Egy alkalommal, amikor a szovjetek náluk jártak egy újabb dinomdánomra, elmondták, mikor készülnek összegyűjteni málenkij robotra az embereket. *Bakajsa* azonban értesített minden családot, hogy abban az időpontban egyetlen férfi se tartózkodjon otthon. Az oroszok persze egy idő után rájöttek a turpisságra, puskatussal mentek neki, és ütötték-verték, de így sem tudták kikényszeríteni tőle a megadott létszámú férfimunkaerőt.

*Bakajsa*t végül eltávolították a falu éléről, de személye továbbra is szálla maradt a kommunista vezetők szemében. Az 1950-es évek elején az ő háza előtt is megállt a fekete autó, és szovjetellenes tevékenység koholt vádjával huszonöt év(!) szabadságvesztésre ítélték. Családjá

kiállítású kötetben, amely nemrég jelent meg a Nemzeti Emlékezet Bizottsága, a Mathias Corvinus Collegium és a Mandiner közös kiadásában. A Magyar hősök. Elfeledett életutak a 20. századból című kiadványban számos méltatlanul elfeledett, bátor embert mutatnak be az olvasók számára. Hatvanegy ember élettörténete elevenedik meg, többségükben olyan kevésbé ismert személyiségek, akik szembeszálltak mindkét XX. századi totális diktatúrával, és a különleges elhatározásokat igénylő pillanatokban bátor döntéseket hoztak, nemritkán saját életüket is kockáztatóan. Mert, ahogyan a kötet egyik szereplője, *Lénárd Ödön* piarista szerzetes megfogalmazta: „A hős és a gyáva között ott van a különbség, hogy a hős fél és marad, a gyáva pedig fél és elszalad.”

Haraszi Gyula

Hirdetés

Egyre több helyen vagyunk hallhatóak!

KARC FM

...ami nyomot hagy